

Questionari per avaluar la qualitat de serveis esportius: estudi inicial de les propietats psicomètriques

Questionnaire to Evaluate the Quality of Sports Services: Initial Study of Psychometric Properties

Autor: **Pablo Gálvez Ruiz**
Universitat de Màlaga (Espanya)

Directora: **Dra. Verónica Morales Sánchez**
Departament de Psicologia Social, Antropologia Social,
Treball Social i Serveis Socials de la Facultat de Psicologia
Universitat de Màlaga (Espanya)

Paraules clau: qualitat percebuda, serveis esportius, gestió esportiva, avaluació de la qualitat, teoria de la generalitzabilitat

Keywords: *perceived quality, sports services, sports management, quality assessment, generalizability theory*

Data de lectura: 27 d'abril de 2011

pablo.galvez@unir.net

Resum

La presència del concepte qualitat ha augmentat en l'última dècada fins a convertir-se en un fet notable en tots els àmbits de la gestió empresarial, independentment de la seva natura, perquè aconseguir qualitat en el servei es considera un dels requisits indispensables per obtenir una adequada competitivitat i viabilitat en les organitzacions. L'objectiu principal del present treball va ser avaluar la qualitat percebuda per usuaris d'un servei municipal esportiu mitjançant l'elaboració d'una eina d'avaluació.

L'eina, denominada *Questionari d'Avaluació de la qualitat percebuda en serveis esportius*, es compon de 49 ítems organitzats en cinc dimensions: instal·lació esportiva (10 ítems), espai d'activitat (10 ítems), vestidor (12 ítems), programa d'activitats (9 ítems) i professor/monitor (8 ítems), i s'acaba amb preguntes de caràcter sociodemogràfic referents al gènere, edat, procedència i nivell d'estudis. Les respostes s'emeten en un conti-

nu de cinc punts (1: gens d'acord; 5: molt d'acord). La mostra es compon de 537 ($32,11 \pm 11,11$) participants, amb un rang d'edat entre 14 i 69 anys, dels quals 232 (43,2%) són de gènere femení i 295 (54,9%) de gènere masculí, i no van respondre aquest apartat 10 (1,9%) participants.

Per a l'anàlisi de dades, es va dividir la mostra de manera aleatòria en dues meitats per obtenir evidències sobre la validesa encreuada. L'anàlisi de fiabilitat i anàlisi factorial explorador (*SPSS-18.0*) per identificar l'estructura inicial es van fer en la primera submostra ($n_1 = 270$), mentre que l'anàlisi factorial confirmatòria (*Lisrel-8.30*) per comprovar la validesa de constructe (índexs χ^2/df , GFI, TLI, CFI, RMSEA i RMR) es va fer en la segona ($n_2 = 267$). Es va analitzar l'existència d'invariància factorial mitjançant l'anàlisi multigrup en funció del gènere, prenent els valors GFI i RMSEA per a la invariància estructural i les diferències de l'índex CFI per a la

invariància mètrica. L'anàlisi de variabilitat (*SAS*) ens va permetre fer una anàlisi de generalitzabilitat (*GT-2.0 i EduG-v.6.0*) amb el propòsit de calcular amb gran precisió un adequat pla d'optimització de la qualitat dels serveis esportius en termes de cost-benefici.

Els resultats van mostrar una adequada consistència interna i una estructura d'onze factors, així com una excel·lent bondat d'ajustament del model. L'anàlisi de generalitzabilitat, a través de l'índex de fiabilitat (e^2) i de generalitzabilitat (θ), va mostrar que és possible la reducció dels nivells de les facetes *activitats practicades pels usuaris i usuaris* mantenint valors fiables ($e^2 > ,70$) i generalitzables ($\theta > ,90$) satisfactoris.

A partir d'aquests resultats, l'instrument permet avaluar la qualitat percebuda dels usuaris d'un servei municipal esportiu de manera fiable i vàlida, tot destacant el seu caràcter pragmàtic i la seva senzilla utilització dins l'àmbit de la gestió esportiva.

SRP: noves estratègies d'ensenyament per implicar l'alumnat d'educació primària en el procés d'aprenentatge de la natació

SRP: New Teaching Strategies to Engage Primary Education Students in Learning to Swim

Autor: **Eduard Ramírez Banzo**
Universitat de Vic (Espanya)

Directora: **Dra. Núria Simó i Gil**
Departament de Pedagogia
Universitat de Vic (Espanya)

Paraules clau: canvi en la pròpia pràctica, implicació cognitiva de l'alumnat, competències bàsiques, alumnes com a agents educatius

Keywords: *change in practice, cognitive engagement of students, core skills, students as educational stakeholders*

Data de lectura: 2 de gener de 2012

eduard.ramirez@uvic.cat

Resum

L'interès de la recerca, emmarcada en el context de la pràctica reflexiva, parteix de la voluntat de canvi de la pròpia pràctica i deriva cap al disseny, aplicació i validació d'una proposta d'intervenció SRPO (suport, record i projecció) que la fa possible. El focus d'interès passa per cercar una connexió entre els àmbits formals i no formals de l'educació i es reflecteix a partir de la implicació de l'alumnat d'educació primària en el procés d'aprenentatge de la natació en un club

esportiu, en horari escolar. La recerca planteja la transformació de la piscina en un context educatiu on es posin en marxa estratègies d'ensenyament i aprenentatge per implicar cognitivament els infants d'una banda, i oferir estratègies de formació als tècnics de natació per a la millora professional de la seva pròpia pràctica, de l'altra. El mecanisme que ho farà possible serà la presència de diferents competències bàsiques en la mateixa proposta d'intervenció.

A la primera part de la tesi, es fa un recorregut teòric a través de les diferents perspectives que fonamenten aquelles estratègies d'ensenyament basades en la implicació de l'alumnat en el procés d'aprenentatge. A la segona part, i en base a la utilització d'una metodologia mixta (qualitativa i quantitativa), es valida la proposta d'intervenció que nou tècnics hauran aplicat en les seves pràctiques.

Un estudi del joc de les bitlles a Boiro: aspectes històrics, estat actual de pràctica i perspectives de futur

The Study of the Game of Skittles in Boiro: Historical Aspects, Current Status of Practice and Future Outlook

Autor: **José Eugenio Rodríguez Fernández**
Universitat de A Coruña (Espanya)

Directors: **Dr. José Palacios Aguilar**
Universitat de A Coruña (Espanya)

Paraules clau: bolos, relacions culturals, jocs populars i tradicionals, folklore

Dr. José María Pazos Couto
Universitat de Vigo (Espanya)

Keywords: *skittles, cultural relations, popular and traditional games, folklore*

Qualificació: *excel·lent*
Cum Laude per unanimitat

Data de lectura: 19 de setembre de 2013

uxiorf@hotmail.com

Resum

En aquest estudi d'investigació es recullen les particularitats de la pràctica del joc de bitlles a l'Ajuntament de Boiro (La Corunya), únic municipi de la província on en l'actualitat es manté viu aquest joc popular i tradicional, un esport antiquíssim, molt estès en totes les cultures (Ruiz, 2000) i un dels més practicats a tot el món en les seves diferents modalitats i variants.

Es recorre a la investigació qualitativa com a estratègia metodològica, emmarcada sota un paradigma descriptiu i interpretatiu (Canales, 2006) per conèixer els aspectes tècnics, històrics i culturals del joc de bitlles en un context determinat, explicant les causes que van motivar el seu gradual decaïment i establint propostes de conservació i consolidació d'aquest joc en les pràctiques quotidianes d'oci i temps lliure del veïnat d'aquest Ajuntament. S'empra l'entrevista, el qüestionari i l'ob-

servació directa com a principals eines de recollida de dades d'una mostra formada per antics i actuals jugadors de bitlles, veïnat, polítics locals, tècnics i tècnics esportius municipals, docents especialistes en educació física dels centres de primària i secundària de la localitat i tècnics dels mitjans de comunicació amb major difusió a l'Ajuntament de Boiro i en el seu radi d'influència.

Els resultats de l'estudi ens mostren la localització, des de començaments del segle xx, de 86 camps de bitlles (cadascun amb una superfície aproximada de 1.000 m²), on destaca la relació que aquests espais tenien amb les esglésies (punt de trobada els dies de descans) i tavernes, on el joc de bitlles era utilitzat com a reclam per atreure clientela.

Davant l'absència de referències escrites, s'elabora un reglament d'aquesta modalitat de *pasabolo*, que

garanteix el coneixement de les característiques del joc més enllà de la tradició oral, recollint el sistema i forma de joc, dades del camp, elements de joc, valoració de jugades, adaptacions, variants o apostes, entre altres.

L'anàlisi final del treball ens mostra la importància que aquest joc va tenir en un passat a la localitat, la principal diversió dels homes fins a l'últim quart del segle xx, una activitat que constituïa una excel·lent forma de relació social en una època marcada pels problemes socials i polítics en tot el país, en què les apostes eren el seu principal al·licient i on els bons jugadors eren admirats, respectats i volguts per tota la comunitat "bolística". L'absència d'activitat federada, les possibilitats de noves formes d'oci i la irrupció cada vegada amb més força del futbol, van contribuir al seu gradual decaïment fins a l'actualitat, exceptuant Pomardorrio on encara hi juguen.

Esdeveniments esportius i generació de xarxes esportives turístiques

Sports Events and Building Sports Tourism Networks

Autor: **Oriol Sallent i Bonaventura**
Universitat de Girona (Espanya)

Directors: **Dr. Jaume Guia i Julve**
Universitat de Girona (Espanya)

Paraules clau: esdeveniments esportius, xarxes relacionals, anàlisi de xarxes socials, impactes i llegats

Dr. Ramon Palau
IQS School of Management (Espanya)

Keywords: *sport events, social networks, social network analysis, impacts and legacies*

Data de lectura: 4 de desembre de 2013

oriol.sallent@uvic.cat

Resum

Aquesta tesi versa sobre les conseqüències de dos esdeveniments esportius en les relacions que s'estableixen entre actors de l'àmbit turístic i esportiu en la seva localitat i amb actors externs que s'hi relacionen.

L'estudi del turisme i esport com a disciplina que investiga les relacions entre l'esport i el turisme, ha rebut una important atenció últimament des de la perspectiva de la generació de desenvolupament territorial. Una part específica d'aquest àmbit se centra en els esdeveniments esportius i en els impactes que generen en l'entorn. Molta bibliografia ha posat l'èmfasi en l'anàlisi d'aquestes conseqüències, en particular sobre els impactes econòmics. Tot i així, com sovint cal recordar, també es produeixen impactes en el medi ambient, la cultura i la societat. Entre d'altres, els esdeveniments esportius afecten intensament les relacions dels agents que s'hi impliquen durant la preparació i execució de

la prova. Aquesta relació, conclòs l'esdeveniment, pot continuar o pot desaparèixer. Considerant els beneficis que tenen les xarxes cohesionades i ben connectades, la creació i enfortiment de xarxes entre aquests actors hauria de ser una prioritat de les estratègies públiques i privades encaminades a la generació dels llegats d'esdeveniments.

El propòsit d'aquest estudi és explorar la generació de xarxes cohesionades en dos esdeveniments diferents: un triatló de llarga distància a la comarca del Maresme i una marxa de bicicleta de muntanya pels Pirineus. L'anàlisi de les dades es va fer a partir de la teoria i les tècniques de l'anàlisi de xarxes socials (Social Network Analysis). Desenes d'actors clau de les àrees esportives i turístiques dels municipis per on passaven les proves van ser entrevistats abans que es comencés a organitzar l'esdeveniment

i després de les seves primera i segona edicions. Les dades obtingudes van ser analitzades i interpretades per mitjà del programari d'anàlisi de xarxes socials.

Les dades obtingudes indiquen diferències entre els dos tipus d'esdeveniments, però en general mostren que hi ha una evolució en l'estructura i en la complexitat de la xarxa, que afecta tant els components socials, personals i econòmics de les relacions com en la connectivitat entre els actors locals i externs.

Els resultats del treball volen aportar coneixement a la recerca sobre les conseqüències dels esdeveniments esportius i ser una crida als administradors públics cap a la seva planificació estratègica, per tal que consideri de manera prioritària la consecució de xarxes cohesionades entre els actors que hi estan implicats.